

Panie Przewodniczący

Szanowni Państwo

Stan finansów pozwala ocenić możliwości rozwojowe gminy w okresach krótko- i średnioterminowych a także wyciągać wnioski co do słuszności obranych kierunków gospodarowania finansami publicznymi.

Na trudną sytuację finansową w dobie globalnego kryzysu gospodarczego narzeka wiele gmin. Potrzeby stale rosną, subwencje rządowe są coraz niższe, samorządom zadań przybywa, co niestety boleśnie dotyka ich budżety. Konieczne jest mądre, odpowiedzialne gospodarowanie, dokonywanie reform, szukanie zewnętrznych środków, a przede wszystkim ciężka praca. I tak właśnie wyglądały ostatnie 4 lata pracy w samorządzie Gminy Rypin. Dziś możemy mówić o dobrych efektach tej pracy.

Sytuacja ekonomiczna Gminy Rypin w latach 2014 – 2018

Budżet to przede wszystkim dochody i wydatki. Skuteczne gospodarowanie środkami publicznymi polega na tym by maksymalizować te pierwsze i minimalizować te drugie.

Mijająca kadencja nie była łatwa, napotykałiśmy na różne przeciwności losu, często zmieniające się przepisy prawa, coraz większe oczekiwania mieszkańców. Pomimo tych przeciwności udało nam się wspólnie bardzo wiele zrealizować z założonego na początku kadencji programu.

Pozwolę sobie na początku krótko przedstawić jak kształtował się budżet gminy na przestrzeni minionych 4 lat, gdyż uważam, że jest to istotne do właściwej oceny naszych możliwości finansowych.

I tak na początku 2014 r. budżet gminy wynosił:

- Dochody – 20.163.022 zł,
- Wydatki – 22.701.616 zł, co w przeliczeniu na 1 mieszkańca daje kwotę

2.664 zł,

natomiast w 2018 r. budżet ten wynosi:

- Dochody – 33.749.112 zł
- Wydatki – 40.400.422 zł, co w przeliczeniu na 1 mieszkańca daje kwotę 4.455 zł.

Wynika z tego, że budżet zarówno po stronie dochodów, jak i wydatków wzrasta i zaplanowany budżet na 2018 r. jest wyższy od budżetu 2014 r. o ok. 40%.

Chodzi tu głównie o dotacje przekazywane z budżetu państwa z przeznaczeniem na funkcjonowanie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, akcyzę dla rolników, stypendia szkolne i ostatnio również o dotacje na funkcjonowanie przedszkoli. Środki te wpływają w trakcie roku budżetowego zasilając go po stronie dochodów i wydatków z przeznaczeniem na konkretne wskazane wcześniej cele.

Omówienia wymaga także stan zadłużenia gminy. Na początku 2014 r. zadłużenie gminy wynosiło 300.000 zł, zaś na koniec 2018 r. wyniesie 210.920 zł. W ciągu kadencji spłaciliśmy 545.000 zł zadłużenia.

Taki stan zadłużenia wynika m.in. z konieczności spłaty wcześniej zaciągniętych zobowiązań, w tym pożyczek z WFOŚiGW na realizację zadań ekologicznych. Wszyscy zdajemy sobie sprawę, że kredyt to instrument ekonomiczny pozwalający na inwestowanie i rozwój, z którego korzystamy w ramach możliwości, jakie gwarantują nam przepisy prawa.

Przypomnieć tu należy, że dochody bieżące to takie, które pochodzą głównie z budżetu państwa czyli dotacje, subwencje oraz pochodzące z podatków i opłat lokalnych. Te właśnie dochody rosną z roku na rok. Wzrost ten bynajmniej nie jest spowodowany wzrostem podatków i opłat lokalnych.

Jeśli chodzi o podatki obowiązujące w Gminie Rypin w roku 2018 to ich stawki nie odbiegały swoją wysokością od podatków w gminach powiatu. Mało tego w większości przypadków, a szczególnie w podatku rolnym jego stawka jest niższa niż w gminach ościennych.

Środki zgromadzone po stronie dochodów są wydatkowane na działalność bieżącą czyli szeroko pojęte funkcjonowanie gminy. Chodzi tu głównie o finansowanie szkół, pomoc społeczną, finansowanie administracji, bieżące utrzymanie dróg, oświetlenie wsi, porządek publiczny itd.

Skuteczne gospodarowanie finansami publicznymi polega na tym by dochody bieżące rosły szybciej niż wydatki bieżące. Dużym sukcesem jest to, gdy różnica pomiędzy wartościami (dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi) jest różnicą dodatnią i z roku na rok jest coraz większa. Te właśnie pieniądze obok środków pozyskanych z zewnątrz są przeznaczane na inwestycje gminne.

Wartość majątku trwałego na koniec 2014 roku wynosił 55.577.977 zł, natomiast na koniec 2017 roku wyniósł 63.002.143 zł.

Potwierdzeniem powyższych informacji są liczby zapisane w dokumentach finansowych gminy, a głównym takim dokumentem jest Wieloletnia Prognoza Finansowa. Jej treść można znaleźć na stronie internetowej www.bip.rypin.pl. Oprócz WPF umieszczone są tam informacje dotyczące budżetu obecnego oraz wszystkich poprzednich. Są tam również Uchwały Regionalnej Izby Obrachunkowej, które w swych pozytywnych opiniach potwierdzają wszystkie powyższe informacje.

Szanowni Państwo

Mając świadomość możliwości finansowe naszego budżetu przejdę teraz do omówienia tego, co udało się w ramach tego zrobić.

Na przestrzeni mijającej kadencji w miejscowościach naszej gminy wykonano

wiele inwestycji, które wymagały dużego nakładu finansowego.

Ważniejsze inwestycje w czasie kadencji

Rok 2015

1. Budowa studni głębinowej na terenie gminnego ujęcia wody w miejscowości Borzymin.
2. Przebudowa – modernizacja i częściowe poszerzenie drogi gminnej w miejscowości Starorypin Prywatny (320m).
3. Przebudowa – modernizacja i częściowe poszerzenie drogi gminnej nr Cetki - Czyżewo - Etap II (1470m).
4. Zmiana sposobu użytkowania budynku po byłej hydroforni na świetlicę wiejską z rozbudową budynku o zaplecze techniczno-socjalne.
5. Remont elewacji budynku Szkoły Podstawowej w Borzyminie.
6. Przebudowa – modernizacja i częściowe poszerzenie drogi gminnej Starorypin Prywatny - Rypin – droga na cmentarz komunalny (320m).
7. Zakup autobusu szkolnego Mercedes Benz Sprinter.
8. Zakup mobilnego agregatu prądotwórczego do awaryjnego zasilania Stacji Uzdatniania Wody na terenie gminy Rypin.

Rok 2016

1. Wykonanie podjazdu dla niepełnosprawnych z przebudową schodów wejściowych i zadaszenie wejścia do budynku Urzędu Gminy Rypin.
2. Przebudowa drogi gminnej Stawiska - Stawiska (950m).
3. Rozbudowa świetlicy wiejskiej w miejscowości Zakrocze.
4. Modernizacja drogi gminnej Rusinowo - Marianki (917,0 m).
5. Przebudowa drogi gminnej Starorypin Prywatny - Rypałki i Starorypin Prywatny - Rypin (1308m).

6. Budowa studni głębinowej na terenie gminnego ujęcia wody w miejscowości Sadłowo.
7. Dofinansowanie przebudowy drogi powiatowej Zdroje-Górzno-Starorypin.

Rok 2017

1. Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Ławy (503m).
2. Remont drogi gminnej Rusinowo – Marianki (616m).
3. Przebudowa drogi gminnej Dylewo – Kwiatkowo (1703m).
4. Przebudowa drogi gminnej Zakrocz – Dębiany (650m).
5. Zakup koparko- ładowarki JCB 4X na wyposażenie Bazy Magazynowo – Warsztatowej w Głowińsku.
6. Dofinansowanie przebudowy dróg powiatowych na terenie gminy:
 - Zdroje-Górzno-Starorypin,
 - Cetki – Balin,
 - Rusinowo – Czyżewo – Rakowo,
 - Godziszewy – Dylewo.

Rok 2018

1. Poprawa efektywności energetycznej budynków Pałacu w Sadłowie i Urzędu Gminy Rypin.
2. Budowa studni głębinowej na ujęciu wód podziemnych w miejscowości Starorypin Prywatny.
3. Budowa ogólnodostępnych siłowni zewnętrznych w Balinie, Kowalkach, Sadłowie Borzyminie.
4. Budowa infrastruktury rekreacyjno-wypoczynkowej w Balinie.
5. Budowa drogi gminnej Rypałki – Rypałki (944m).
6. Przebudowa drogi gminnej Sikory – Gniazdek (638m).

7. Przebudowa drogi gminnej Rusinowo – Marianki (640m).
8. Remont drogi gminnej w miejscowości Godziszewy (320m).
9. Remont drogi wewnętrznej w miejscowości Balin (190m).
10. Pierwszy etap przebudowy drogi gminnej Linne- Sadłowo Nowe- Sadłowo Rumunki.
11. Dofinansowanie przebudowy drogi powiatowej Sadłowo – Michałki.
12. Budowa i wyposażenie świetlicy wiejskiej w miejscowości Cetki.
13. Wyposażenie ochotniczych straży pożarnych na terenie gminy Rypin w niezbędny sprzęt ratowniczo - gaśniczy.

W latach 2015-2018 na inwestycje gmina przeznaczyła około 15,5mln zł, z czego wybudowano i zmodernizowano łącznie prawie 12 km dróg za kwotę około 6mln zł.